

Prima instanță: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău
Judecător: Mihail Diaconu
Instanța de Apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: M. Ciugureanu
B. Bîrcă
S. Arnăut

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

03 decembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Petru Moraru, Sveatoslav Moldovan,
Maria Ghervas și Vera Macinskaia

Examinînd recursul declarat de Iliei Zinaida,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Iliei Zinaida împotriva lui Iliei Vasile cu privire la partajul averii comune în devălmășie,

cererea reconvențională înaintată de Iliei Vasile împotriva Zinaidei Iliei, intervenienți accesorii Iliei Pavel și Perlog Corneliu privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra cotei-părți din imobil,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 aprilie 2014, prin care apelul declarat de Iliei Vasile, a fost admis,

A CONSTATAT:

La 21 septembrie 2006, Iliei Zinaida a înaintat în instanța de judecată o acțiune împotriva lui Iliei Vasile cu privire la partajul averii comune în devălmășie.

În motivarea acțiunii a indicat că prin decizia Curții Supreme de Justiție din 24 mai 2006, lotul de teren cu suprafața de 0,06 ha, amplasat în str. I. Boțan, nr. 43, s. Trușeni, mun. Chișinău, a fost recunoscut drept proprietate comună în devălmășie a acesteia și a fostului său soț Iliei Vasile.

A precizat reclamanta că separarea în natură a lotului dat este posibilă.

Solicită reclamanta Iliei Zinaida recunoașterea după sine a dreptului de proprietate asupra a 0,03 ha din lotul menționat, ceea ce constituie ½ din suprafața lotului, iar a doua jumătate a lotului dat cu suprafața de 0,03 ha să fie recunoscut drept proprietatea lui Iliei Vasile.

Ulterior, la 29 decembrie 2007, Iliei Vasile a înaintat o acțiune reconvențională împotriva Zinaidei Iliei, intervenienți accesorii Iliei Pavel și Perlog Corneliu privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra cotei-părți din imobil.

În motivarea acțiunii reconvenționale Iliei Vasile a indicat că la 24 septembrie 1983 a încheiat căsătorie cu Ilia Zinaida urmînd să locuiască pe str. A. Crihan 3, ap. 2, mun. Chișinău. În anul 1998 a divorțat de aceasta, locuind în continuare pe adresa nominalizată.

A mei specificat reclamantul în susținerea acțiunii reconvenționale că la apartamentul nominalizat, la demersurile sale a fost anexat și apartamentul vecin nr. 1, și ulterior nr. 5, care i-a aparținut până la căsătorie. În anul 1993 acestuia i-a fost repartizat un lot de teren în s. Trușeni, mun. Chișinău din str. I. Boțan, nr. 43 pentru construirea casei de locuit. În anul 1999, din banii familiei a fost procurat apartamentul nr. 91 din str. A. Russo 18/1, mun. Chișinău.

Ulterior, la 18 decembrie 2007 Iliei Vasile a depus cerere de concretizare a cerințelor din acțiunea reconvențională.

Solicită Iliei Vasile recunoașterea dreptului de proprietate asupra $\frac{1}{2}$ cotă-parte ideală din lotul de teren din str. I. Boțan, nr. 43, s. Trușeni, mun. Chișinău, și din ap. 91, din str. A. Russo 18/1, mun. Chișinău, aprecierea cotei-părți din ap. nr. 2 din str. A. Crihan 3, mun. Chișinău, partajarea anexei la apartamentul dat, încasarea diferenței dintre cotele-părți și obligarea părților de a executa lucrări de izolare a încăperilor împărțite, încasarea de la reclamantă a cheltuielilor de judecată, suportate pe parcursul examinării cauzei.

Prin cererea reconvențională Iliei Vasile și-a retras cerința privind partajarea lotului de teren, situat în sat. Sîngera.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 02 octombrie 2013, cererea de chemare în judecată înaintată de către Ilia Zinaida a fost admisă. S-a dispus partajarea lotului de pământ de 0,06 ha, situat str. I. Boțan, nr. 43, satul Trușeni, mun. Chișinău. S-a recunoscut după Ilia Zinaida și după Iliei Vasile dreptul de proprietate asupra a câte 0,03 ha din lotul de teren nominalizat, după fiecare, ce constituie $\frac{1}{2}$ din suprafața lotului nominalizat. Cererea reconvențională înaintată de Iliei Vasile a fost respinsă ca nefondată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 aprilie 2014, apelul declarat de Iliei Vasile, a fost admis. A fost casată parțial hotărîrea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 02 octombrie 2013, în partea respingerii cererii reconvenționale și în această parte a fost emisă o nouă hotărîre, prin care a fost admisă parțial cerere reconvențională înaintată de Iliei Vasile împotriva Zinaidei Iliei, intervenienți accesorii Iliei Pavel și Perlog Corneliu privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra cotei-părți din imobil, cu recunoașterea părți ideale din imobilul amplasat pe str. A. Crihan, nr. 3, mun. Chișinău, apartamentul nr. 2 în mărime de $\frac{1}{4}$ a lui Iliei Vasile. Cerințele înaintate de Iliei Vasile privind partajarea apartamentului nr. 91 din str. A. Russo, nr. 18/1, mun. Chișinău, au fost respinse ca nefondate.

Invocînd ilegalitatea acestei decizii, la 26 mai 2014, Ilia Zinaida a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărîrii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel, a fost adoptată cu aplicarea eronată a normelor de drept material și au fost încălcate normele de drept procedural.

Totodată, mai invocă recurentul că, instanța de apel nu au constatat și elucidat toate circumstanțele care au importanță pentru justa soluționare a litigiului.

Din actele pricinii se constată cu certitudine că, copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 08 mai 2014, iar recursul a fost declarat la 25 mai 2014.

Astfel, prin prisma art. 434 CPC, instanța de recurs constată că recursul a fost declarat în termen.

La 07 iulie 2014 în adresa Curții Supreme de Justiție a parvenit referința înaintată de Perlog Corneliu, la cererea de recurs declarată de Ilii Zinaida.

Referința înaintată de avocatul Vasile Albu în interesele lui Ilii Vasile, la cererea de recurs declarată de Ilii Zinaida, a parvenit în adresa Curții Supreme de Justiție la 21 iulie 2014.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră recursul declarat de Ilii Zinaida neîntemeiat și care urmează a fi respins.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Din materialele cauzei rezultă cu certitudine că, la 21 septembrie 2006, Ilii Zinaida a înaintat în instanța de judecată o acțiune împotriva lui Ilii Vasile prin care a solicitat recunoașterea după sine a dreptului de proprietate asupra a 0,03 ha din lotul menționat, ceea ce constituie $\frac{1}{2}$ din suprafața lotului, iar a doua jumătate a lotului dat cu suprafața de 0,03 ha să fie recunoscut drept proprietatea lui Ilii Vasile.

La 29 ianuarie 2007 Ilii Vasile a depus o acțiune reconvențională împotriva Zinaida Ilii prin care a solicitat recunoașterea dreptului de proprietate asupra $\frac{1}{2}$ cotă-parte ideală din lotul de teren din str. I. Boțan, nr. 43, s. Trușeni, mun. Chișinău și din ap. 91, din str. A. Russo, nr. 18/1, mun. Chișinău, aprecierea cotei-părți din ap. nr. 2 din str. A. Crihan 3, mun. Chișinău, partajarea anexei la apartamentul dat, încasarea diferenței dintre cotele-părți și obligarea părților de a executa lucrări de izolare a încăperilor împărțite, încasarea de la reclamantă a cheltuielilor de judecată, suportate pe parcursul examinării cauzei.

De menționat că actele pricinii certifică faptul că prin decizia Curții Supreme de Justiție din 24 mai 2006, lotul de pământ cu suprafața de 0,06 ha, amplasat în str. I. Boțan, nr. 43, s. Trușeni, mun. Chișinău, a fost recunoscut drept proprietate comună în devălmășie a acesteia și a fostului său soț Ilii Vasile.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție analizînd situația de fapt din prezenta speță, în raport cu probele anexate la dosar, consideră oportun de a reitera prevederile art. 366, alin. (1) Cod Civil care

statuează expres că în cazul în care dreptul de proprietate aparține concomitent mai multor persoane fără ca vreuna dintre ele să fie titularul unei cote-părți ideale din bunul comun, proprietatea este comună în devălmășie.

În conformitate cu art. 371, alin. (1) și (2) Cod Civil bunurile dobândite de soți în timpul căsătoriei sînt proprietatea lor comună în devălmășie dacă, în conformitate cu legea sau contractul încheiat între ei, nu este stabilit un alt regim juridic pentru aceste bunuri. Orice bun dobîndit de soți în timpul căsătoriei se prezumă proprietate comună în devălmășie pînă la proba contrară.

Totodată, instanța de recurs consideră oportun de areitera și prevederile art. 19 alin. (1) Codul Familiei care statuează expres că bunurile dobîndite de către soți în timpul căsătoriei sînt supuse regimului proprietății în devălmășie.

În conformitate cu art. 20 alin. (3) Codul Familiei, sînt proprietate în devălmășie a soților bunurile mobile și imobile, valorile mobiliare, depunerile și cotele de participatie în capitalul social din instituțiile financiare sau societățile comerciale, care au fost construite, constituite, procurate sau făcute din contul mijloacelor comune, precum și alte bunuri dobîndite în timpul căsătoriei, chiar dacă sînt procurate sau depuse pe numele unuia dintre soți.

Este întemeiată poziția primei instanțe, menținută prin decizia instanței de apel precum că partajul lotul de pămînt cu suprafața de 0,06 ha, amplasat în str. I. Boțan 43, s. Trușeni, mun. Chișinău, deoarece terenul a fost recunoscut drept proprietate comună în devălmășie și conform art. 346 alin. (1) Cod Civil, fiecare cooproprietar este proprietarul exclusiv al unei cote - părți ideale din bunul comun. Cotele-părți sunt prezumate a fi egale pînă la proba contrară.

Totodată, instanța de apel just a apreciat critic poziția primei instanțe prin care a respins integral acțiunea reconvențională înaintată de Ilie Vasile împotriva Zinaidei Iliei, intervenienți accesorii Iliei Pavel și Perlog Corneliu privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra cotei-părți din imobil.

Curtea de Apel Chișinău corect a constatat că Ilie Zinaida și Ilie Vasile s-au aflat în căsătorie de la data de 24 septembrie 1983 pînă în anul 1998. Bunul imobil din str. A. Crihan 3, mun. Chișinău a fost repartizat prin bonul de repartitie lui Ilie Vasile la 18 octombrie 1985, adică cînd părțile se aflau în căsătorie. Prin decizia Preturii sectorului Centru a Primăriei mun. Chișinău nr. 6/14. 29 din 27 iunie 1997 a fost aprobat actul comsiei interdepartamentale a preturii și primit în exploatare apartamentul nr. 2 din str. A. Crihan, nr. 3, mun. Chișinău reconstruit și renovat din nou.

Instanța de recurs reiterează prevederile art. 344 alin. (1) Cod Civil care statuează expres că proprietatea este comună în cazul în care asupra unui bun au drept de proprietate doi sau mai mulți titulari.

Conform prevederilor art. 346 alin. (1) Cod Civil, fiecare coproprietar este proprietarul exclusiv al unei cote-părți ideale din bunul comun. Cotele-părți sînt prezumate a fi egale pînă la probă contrară. Dacă bunul a fost dobîndit printr-un act juridic, nu se va putea face probă contrară decît prin înscrisuri.

Instanța de recurs menționează că potrivit Raportul de constatare Tehnico-Științifică nr. 833 din 30 decembrie 2010, valoarea normativă a apartamentului în litigiu

până la reconstrucții constituie 22654 lei, iar valoarea nominală a apartamentului după reconstrucții constituie 45809 lei. Prin urmare, Colegiul constată că valoarea imobilului în litigiu după reconstrucție a crescut de două ori. Astfel, corect a fost atribuit lui Ilie Vasile $\frac{1}{4}$ cotă parte din imobilul situat pe str. A. Crihan, nr. 3, mun. Chișinău.

Instanța de apel corect a concluzionat că nu pot fi luate în considerație concluziile instanței de fond precum că, prin încheierea Judecătoriei Buiucani din 08 decembrie 2004 în urma retragerii de către Ilie Vasile a tuturor pretențiilor privind partajarea averii comune a fost încetat procesul.

Or, temei de retragerea cererii a servit cerințele lui Ilie Vasile de a recunoaște dreptul său de proprietate asupra terenului situat în mun. Chișinău, str. I. Boțan 43, s. Trușeni, iar prin hotărârea Judecătoriei Buiucani din 08 decembrie 2004 a fost recunoscut dreptul de proprietate asupra terenului de pământ a lui Ilie Vasile, iar Ilie Zinaida s-a adresat cu cerere de chemare în judecată privind partajarea acestui teren și din aceste considerente au apărut noi temeiuri de decalare a cererii reconvenționale de către Ilie Vasile.

Astfel, instanța de recurs concluzionează că este legală decizia Curții de Apel Chișinău din 09 aprilie 2014, din care motive urmează a fi menținută.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, decizia instanței de apel este legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Ilie Zinaida și a menține decizia instanței de apel.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de Ilie Zinaida.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 09 aprilie 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Ilie Zinaida împotriva lui Ilie Vasile cu privire la partajul averii comune în devălmășie, cererea reconvențională înaintată de Ilie Vasile împotriva Zinaidei Ilie, intervenienți accesorii Ilie Pavel și Perlog Corneliu privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra cotei-părți din imobil.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Petru Moraru

Sveatoslav Moldovan

Maria Ghervas

Vera Macinskaia